

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja po
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto I.

V Celovci 25. oktobra 1882.

Št. 20.

Govor slovenskega poslanca gosp. prof. Einšpielerja v deželnem zboru Koroškem,

Po kratkem uvodu dne 12. okt. t. l. rekel je govornik na blizo to le:

Ljudstvo je z novo šolo v trojnem obziru nezadovoljno, namreč verskem, v denarnem in v narodnem obziru. V verskem oziru se ljudje pritožujejo, da se poduk v šoli premalo naslanja na krščansko vero. V novejšem času so sicer iz milosti kerščanskemu nauku v šoli prepustili spet dve uri na teden, toda iz drugih šolskih bukev so vero pregnali, imena Jezusa, cerkve in sv. zakramentov izbrisali, duhovne vaje pri mladini so tako skrčili, da bolj ne morejo, katehete so ponizali na stopinjo podučiteljev, katoljski cerkvi pa so odvzeli skoraj vso oblast v šoli. Katoljski starši hočejo za svoje katoljske otroke katoljske šole, katoljske učne bukve, katoljske učitelje, katoljski duh in katoljsko življenje v katoljskih šolah. Katoličani se pritožijo, da silijo njih otroke v šole, o katerih sta že dva papeža in so solnograški in češki škofje svojo obsodbo izrekli, in bitko črez nje tožili.

V denarnem oziru se ljudstvo pritožuje, da je nova šola predraga. Leta 1873 imela je Koroška dežela le 11.680 gld. šolskih stroškov; leta 1874 pa že 251.000 gld. tedaj za 240.000 več, za leto 1883 pa bodo šole stale že 318.522 gld. V desetih letih je revna dežela plačala 2.700.000 goldinarjev šolskih doklad. To so velikanske številke! K temu pridejo še globe ali denarne kazni zavolj takih otrok, ki niso v šolo prišli. Samo na teh globah je dežela v desetih letih plačala 17.120 gold. S tem pa še ni naštetja vsa škoda, ker so bili mnogi tudi zavolj tega zaprti in so zamudili svoje delo in tratili čas. Tudi morajo občine svoje orglarje in cerkovnike posebej plačevati. Mnogo denarja je šlo tudi za šolske bukve, ki se zmirom spreminjajo, tako da morajo skor vsak mesec nove biti. Zdaj pa še prevdarimo, koliko denarja je šlo na zidarije pri šolah, ki so se ali na novo stavile, ali razširjale ali prenavljale. In ker so občine za take stroške denar na posodo jemale, morajo zdaj posojila in obresti od posojil nazaj plačevati. Če se to vse vkup sešteje, potem razvidimo, da nas šola grozno veliko stane. Se ve da pravijo „dobra reč je vselej draga“, pa jaz tega ne potrjujem, da bi morala dobra reč tudi draga biti; sicer pa še Bog ve, ali je nova šola res tako dobra ali ne? Če se mladina res tako dobro izgaja v novi šoli, zakaj pa učitelji sami zahtevajo, naj se napravijo posilne šole za zani-

kerne otroke? In če se otroci v novi šoli toliko naučijo, zakaj ne morejo iz ljudske šole naravnost v srednje šole prestopiti, ampak morajo prej hoditi v pripravnice, kjer se še le pripravijo za sprejem v srednjo šolo?

V narodnem oziru se ve da so Koroški Nemci tako srečni, da ne poznajo takih pritožb, saj imajo v vseh šolah svoj materni jezik. Koroški Slovenci pa, ki stanujejo v 117 slovenskih farah nimajo ne ene slovenske ljudske šole, — ljudske šole, pravim! Če se premisli, koliko predmetov se v ljudski šoli uči, če se prevdari, da še nemški otroci, ki iz nemških šol pridejo, ne znajo dosti; koliko menj morajo znati slovenski otroci, ki pridejo iz nemških šol! Tistih par nemških besed otrok kmalo zopet pozabi, slovensčine pa se ni učil; tako se ne more naprej izobraževati, on je za šolske leta goljufan. Ko so pred leti okoli popraševali, ali ne bi slovenske občine želele nemški poduk v šoli, rekle so občine „ja“, ker vsak želi znati tako razširjen in bogato razvit jezik. Toda slovenske občine so si to drugače mislile: hotele so, naj se slovenski otroci v slovenskem jeziku podučujejo in nemški jezik naj se le po strani kakor učni predmet uči vsaki teden nekaj ur. Stvar se je pa drugači zasukala: glavni predmet je nemščina, slovensčino pa pustijo le tako po strani tekati, v kolikor se je že zogniti ne morejo; prej ko mogoče začnejo z nemškimi bukvami in z nemškim podukom, in take učitelje imajo najrajši, ki se za ponemčevanje otrok največ trudijo.

V novejšem času prišlo je menda tudi načelo v veljavo, da kjer sta dva učitelja na kaki slovenski šoli, sme eden iz nju Nемец biti. Še šolska molitev se po mnogih slovenskih šolah v nemškem jeziku opravlja, da otroci molijo in ne vejo kaj!

Zato tožijo koroški Slovenci in se bojo tako dolgo pritoževali, dokler se te nenaravne napake ne odpravijo. Te tožbe so prišle že pred državni zbor in pred visoko vlado. Od tam pričakujejo Slovenci brambе, pomoči in rešitve. To so pritožbe koroškega ljudstva črez novo šolo. Naj jih visoka zbornica na znanje vzame in naj potrebno stori, da bodo te pritožbe umolknile. Dixi et salvavi animam meam. (Povedal sem svojo in rešil svojo dušo.)

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Od deželne zbornice.) V šestej seji je deželni odbor navetoval, naj se na Koroškem postavi 29 okrajnih in 32 občinskih zdravnikov. Dozdaj je deželna kasa za zdravnike plačevala 3812 gld. po novejši napravi pa bo plačevala 9000 gld. Okrajni zdravnik bo dobil od dežele vsak po 200 gld., občinski pa po 100 gld., Pa vendar to še ni trdno sklenjeno. — V sedmjej seji je bila na vrsti prošnja Kotljčanov, naj se ločijo od občine Tolstivrh. Kotljčani so že nekdanj imeli sami za se svojo občino, in jo spet imeti hočejo. Gosp. Einšpieler je njih prošnjo podpiral in kazal, da je za Kotljčane posebna občina bolj ročna, da bojo imeli veliko bližej, da bojo tudi zmanjšali občinske doklade, da bode za nje vse boljši, kakor je nekdanj bilo, ko so bili, sami za se; pa vse nič ni pomagalo, padla je prošnja, ker gospoda liberalci bolj poslušajo sporočila in voljo oblastnij in uradnikov, kakor pa ljudstva. — V desetjej seji je prišel proračun za potrebe ljudskih šol leta 1883. Gosp. vitez Moro je prednašal, da bojo prihodnje leto ljudske šole potrebovale 318.522 gld. Gosp. Einšpieler prime za besedo in govori, kakor berete okrajšano na prvej strani. Se ve da so bile te besede nemškim liberalcem hudtrn v peti in jeli so po gosp. E. udrihati najprej znani nemškutar Seebacher, za njim pa gg. dr. Ubl in dr. Luggin in sta trdila, da so ljudske šole katoliške, da so res drage, pa kako hočemo drugače, in da so šole take, kakor jih Slovenci želijo, da se otroci nemško učijo! Slovenci! ali to ni čudno, da vi zmiram tožite, ti nemški gospodje v Celovcu pa le trdijo, da vse to ni res, da so vam sedanje šole prav k sercu prirastle! Le žalostno je, da so tudi gosp. deželni predsednik z njimi potegnili; vsi so trdili, da še niso slišali nobene pritožbe, da vam je vse prav zastran šol in da le mala peščica domačinov in privandranih tujcev ni zadovoljna, in da le ti edini rogovilijo in šuntajo; vi Slovenci pa da nočete slovenskih šol!? — V dvanajstjej seji je bila na vrsti prošnja, da se v Doljnem Dravbregu ustanovi okrajna sodnija, h ktorej naj bi spadale občine Labud, Doljni Dravbreg, Libeliče, Guštanj in Tolstivrh. Slovenci Labodske in Dravbreške občine spadajo k nemški sodniji v Št. Pavlu in imajo tje 7—8 ur hoda čez hribe in visoke klance. Prebivalci Libeliške, Guštanjske in Tolstivrske občine imajo tudi 4—5 ur hoda v Pliberk. Če se pa te občine združijo v Dravbreški sodnijski okraj, imajo najdaljni le 3—4 ur hodá in po lepih cestah brez hribov in klancev. Tudi sta Plibrški in Št. Paveljski sodnijski okraj prevelika; prvi šteje 22.000, drugi 17.000 duš, ki sta oba strašno razdjana in gorata. Ako se pa v Dravbregu postavi sodnija, štela bi Pliberce 17.000, v Št. Pavlu 12.000 in v Dravbregu 9900 duš. To je povdarjal poslanec Einšpieler in edini se potegoval za to, naj se ubogemu ljudstvu dopolni njih že starodavno želja in prošnja. Pa bilo je vse bob ob steno. Gg. sodnika v Pliberci in v Št. Pavlu, pa deželna sodnija v Celovcu so to odsovetovali, in njih beseda naj velja. Liberalni poslanci so res čudni prijatelji prostega ljudstva. — V trinajstjej seji je posl. Einšpieler

stavil predlog, naj se pri volilni skupini za mesta, trge in obrtne kraje, kakor tudi za kmečke občine volilna pravica tako raztegne, da sme voliti vsak, kdor plača cesarskega, direktnega davke vsaj 5 gold. na leto, tako da se v njegov davek zarajtajo vse cesarske priklade.

Iz Celovške okolice. Oni dan sem bil v Vetrinji in sem šel brž gledat, kam je župan Seebacher slovensko cesarsko pismo prilepil, ker se mi je že nekaj zdelo, da ne bo vse v redu. Res najdem nemško cesarjevo pismo na črni tabli, kakor se spodobi, slovensko pismo pa je bilo na zidu čisto pri tleh pribito, kakor bi ne bilo za ljudi. Vsak otrok ga lahko tam stran odtrga. Gospod Seebacher, ali vi tudi cesarjeve besede ne spoštujete, če je pisana v slovenskem jeziku! Če človek tako zaničuje svoj materni jezik, kakor vi, to je res že grdo! — Tudi nam, Slovincem celovške okolice nič ni všeč vaše obnašanje v deželnem zboru. Ko se je g. Einšpieler za Slovence potegnil, ste se vi prvi oglasili zoper njega in ste rekli, da Slovenci hočemo imeti nemške šole. To ni res; mi hočemo, naj se otroci učijo najprej materne slovenskega, potem še le nemškega! To ni prav, da otroci še slovensko brati ne znajo, kedar šole dokončajo. Nekaj jih je res še takih, da vašo nemškutarijo podpirajo, — Bog daj nemškutarjem pamet — da pa mi vsi to potrdimo, kakor vi pravite, to pa ni res. Če je vas sram, da ste Slovenec, nas pa ni nič in priti mora enkrat tisti dan, ko se ne bo noben koroški Slovenec sramoval svojega rodu. — Ravno kar slišim, da tudi Grabštanjski Seebacher cesarskega slovenskega pisma še razglasil ni!

Iz Ločan. Iz našega kraja še nobeden ni popisal, kako smo tukaj sprejeli našega svitlega cesarja. Beljaška požarna straža je povabila tudi našo Loško in pa Šent Lenardsko požarno stražo, naj se slavnosti sprejemanja cesarja vdeležita. Šli smo z lastno godbo na čelu v velikej trumi not v mesto, pa Beljačani nas niso nič kaj prijazno sprejeli, ker so jim bile nemške požarne straže bolj pri srcu in so povsodi pred nami prednost imele. Pred cesarjevim prihodom so nas podučevali, da moramo „hoch!“ vpiti, kadar cesar pridejo. Naši Ločani pa so terdni Slovenci in so se temu pozivu le posmehovali. Ko cesar pridejo, smo začeli iz celega grla „živio!“ klicati in smo Nemce z njihovim „hoch“ popolnoma prevpili. Nekteri Nemci so bili vsled tega tako zmešani, da so začeli z nami vred „živio“ klicati, ter so nam tako pomagali pričati, da je bila Koroška dežela enkrat vsa slovenska. Po slovesnem sprejemu podali smo se v gostilnico k „Perasu“, kjer smo začeli slovenske pesmi peti, ker imamo svoj izvežbani slovenski kvartet. Nemci so bili nad slovenskim petjem tako razkačeni, da so godrnjaje vsi odšli.

Od spodnje Zile. (Cesarski zlati; naša poslanca; povodenj.) Naše Zilanke, ki so na Trbižu pozdravile cesarja, so prišle domu vse židane volje. Kar se menda nikjer ni zgodilo, darovali so presv. cesar vsaki Zilanki novo kovan zlat v spomin. Res lepa spomenica! — Od naših poslancev v deželnem zboru ni ne duha ne sluha. Kako da sta glasovala po govoru gosp. Einšpielerja za kaloljške in slovenske šole, že tako

popred vemo. Oba sta trda Nemca, g. Nischelwitzer in g. Mayer. V Podkloštru, kjer g. Mayer županuje, je nemščina učni jezik v slovenski šoli; kajti med učenci je med sto komaj 10 Nemcev; pa vendar mora šola biti nemška. — Povodenj je poplavila celo dolino, od enega znožja do drugega je voda stala kakor veliko jezero. Vodne stavbe ob Zili so tudi škodo terpele; pravijo, da bode škoda segala še črez 20.000. — V „Fr. Stimm.“ Brdljane nekdo hvali, da so polni nemškega duha; da je v šoli večidel nemško, da govorijo in pojó večidel nemško. Bog jim požegnaj njih nemškutarenje, da bi le zraven svojega maternega jezika ne zanemarjali! Pravo človeško omiko si vsak narod le pridobiti zamore po poduku v svojem maternem jeziku: Vsaka tica ljubi svoje gnjezdo, le smrdokavra dela drugače.

Iz zgornje rožne doline. Z žalostjo smo slišali, da naš poslanec č. g. dekan Neste prav nič ne podpira v deželnem zboru našega gosp. Einšpielerja. Mi smo g. Nesteju zato naše glasove dali, ker so nam ljudje pravili, da so to pravičen gospod, ki bodo tudi Slovence branili in pri tem g. Einšpielerja podpirali. Zdaj pa izvemo, da se g. Neste rajši z nemškimi liberalci pajdašijo, za nas pa se ne brigajo. Če je taka, si bomo pri drugi volitvi premislili in si družega moža izbrali, ki bo našega zaupanja bolj vreden. Lej no, kaj človek doživi!

Iz Borovelj. Vkljub vsej naši nemškutariji začelo je med nami vendar spoznanje prodirati, da smo v lepej rožni dolini okoli in okoli obdani od samih slovenskih sosedov, da smo na slovenski zemlji. Saj se tudi našega izdelka (pušk) največ v slovanske kraje prodá, in pride precej naročilnih pisem tudi slovensko pisanih. To je hvale vredno. Naj bi le vsi Kranjci, Stajerci in Hrvatje, ki pri nas puške naročajo, pisali po slovensko, potem bodo naši neškutarji že spoznali, da je tudi slovenski jezik potreben in ga ne bodo več tako zaničevali! Ravno to je nektere Borovljane napotilo, da so hoteli poizvedeti, če se njih otroci v šoli kaj slovenski učijo. Na svojo žalost pa so se prepričali, da skoraj otroci še slovenskih črk ne poznajo! V enomer so nam učitelji in drugi nemškutarji zatrjevali, da se iz početka slovenski podučuje; zdaj pa vidimo, da to ni res, in da je v naši šoli vse le nemško! Žalostna nam majka Slava! — Kakor slišimo, je spoštovani g. P. svojo hčerko v Ljubljano v šolo poslal, da bi se slovensko naučila, ker pri nas tega poduka ne najde. Za časa g. učitelja Sommerja so se učili otroci najprej slovenski brati in pisati, potem pa tudi nemško, kakor se bo tudi še spominjal g. okrajni šolski nadzornik. g. Prešern.

Iz spodnjega Roža. (Nekaj o Borovskih šolah.) Znano je, da se v Borovljah šol ne menjka, saj sta tam dva učitelja in dve učiteljici. Po tem takem se ni čuditi, da so šolski stroški silno narastli, in da plačujejo šolske doklade, da kar vse poka; vrh vseh plačil pa še do grla v dolgovih tičijo. Da so te šole od začetka do konca vse nemške, to je znana reč. Koliko se mladina v teh šolah nauči, o tem bi najraje molčal. Le eno bolj postransko stvar bom omenil, ki pa tudi dokazuje, da le malo sadu donajajo naše šole. Če človek sliši, kako se ta nemška šola v zvezde

kuje, mislil bi, da se morajo otroci tudi kaj petja naučiti v njej. Podoba pa kaže, da ne. Vsaj v četrtem ali že v tretjem razredu bi morali otroci že nekaj peti znati. Toda učiteljstvo si na cesarjevega godu dan ni upalo z otroci na kor stopiti. Mea culpa! za učitelje. Kaj nam potem od šole še ostane družega, ko tista hvalisana, „nezgruntano“ dobra nemščina, ki se vsa pokvarjena žveka in po krčmah hvalisa, kjer boljšega opravka nemajo. — Lepo in vsega priporočila vredno bi tudi bilo, ko bi učitelji ob cesarskih godovih svoje učence skupaj zbrali, jih navduševali za Avstrijo in vladarsko rodovino in jih potem s sprevedom k sv. meši peljali. Pa kaj tacega ni bilo nič videti na cesarjevega godu dan. Tudi organist se ni od nikoder pokazal, ki ga je sicer, posebno o božiču povsod zadosti. Ali se mar ni spodobilo, da bi bil na ta dan na čast Bogu in cesarju en malo zaorgljal! Tudi slavni „Singverein“ ali „Sängerverein“, ali kako se mu že pravi, se je čisto skril ta dan, tako da je bila maša čisto tiha. Če ta „verein“ med nepvici podporne ude nabira, da na leto po dva gold. v blagajnico plačujejo, smeli bi tudi ti podporni udje toliko pravice imeti, da bi zahtevali o takih priložnostih nekoliko petja! Ali mar „verein“ za to podporo išče, da samega sebe kratkočasi? Če po krčmah tolikrat v svojo zabavo pojejo, naj bi še včasih Bogu v slavo ali pa cesarju na čast katero zapeli!

Glinje. Medborovska občina si ni samo za pravico štela, marveč za veliko dolžnost, odvrniti, odvrčati in varovati občinstvo vsake očitno bližajoče se nesreče in škode. Obžalujemo da to ni moglo in smelo biti tako. Kar smo se že dalj časa bali, to se je zgodilo. Ta silovita povodenj dne 18. t. m. je med drugimi velikimi in malimi škodami tudi poplanknila tisti kamneni jez ali širm, kateri je Glinjčanom toliko truda in stroškov prizadjal. Ta jez je ob svojem času od gosposke na 4000 gld. cenjen in res bil tudi v tako važnem kraju postavljen, da zdaj po pravici žaluje po njem skoraj cela Glinjska fara. Ker brez tega so Glinje, Zadole in tudi Loka prav v silovitej nevarnosti. Da pa ne poreče kdo, da še le tedaj kričimo, ko nam že voda v gerlo teče, hočem pojasniti, da temu ni tako. Že pred dvema letoma se je zbrala Glinjska soseska pri županu, ter se posvetovala, kako in kaj je storiti, ker tedanji prvomestnik vodestalnega odbora Jožef Wedenik vulgo Bauh že več let noče slišati, da bi se pri Dravi jezova popravila. Kakor tudi računa ali rajtenge ni hotel dati od tistih 200 gld. katere je od deželnega odbora že pred osmimi leti prejel. Tribarti so bili zgorej imenovani sosedu v ta namen skupaj, Bauh pa le nobenokrat ni hotel zraven priti. Tako so slednjič sosedu namesto Bauha enoglasno postavili Šim. Frica, da ima županu pomagati račun t. j. zaostali dnar dobiti od Bauha, in da bi se že vsaj enkrat popravila na pol razpadla, s pomočjo deželnega zaklada postavljena jezova ali „širma.“ Potem se res lotijo dela, ali sosedu obračajo, nekdo drugi pa obrne. Gosp. Bauh je na vse kriplje ljudem odgovarjal: „Naj ne grejo na raboto. Zakaj pa je tako strasten nasprotnik postal, o tem se to in uno govori. Slednjič je ta mož nagovoril svojega zeta Partlinija,

in gresta v Celovec k c. k. okr. glavarju gosp. Kroniku, zarad rabote se pritožit. Kako da je gosposka ta dva moža mogla poslušati, nad tem se vse čudi in nihče ne more zapopasti. Ker je pa skerb zavoljo Drave sosedom vedno rastla, c. k. okrajna glavarija pa v tej reči ni hotla ničesar odgovoriti, podajo se slednjič dne 6. julija 1882 župan s tremi odborniki osebno k g. c. k. okr. glavarju v Celovec prosit zarad dela ali rabote pri Dravi, pa tudi zarad nevarnosti hočejo oblastnijo ogovoriti. Pa vse je bilo zastonj! Zopet se jim je ponavljala stara pesem: „Občina v tej reči ničesar ne sme, to le takov vodostavni odbor more in sme, ki je od više gosposke potrjen in seveda mora imeti svoje od više oblasti potrjene pravila (Statute) čeravno tudi poprejšni vodostavni odbor vsega tega ni imel. Znabiti bode marsikomu ne ljubo slišati o naši nesreči in mu bode li to žal (?), da se je občini v tej reči vsa pravica odrekla, da se je ta cela reč tako v nemar pustila, in da nihče o pravem času ni prišel gledat, kakor se je bilo obetalo. Pa kaj bi na dalje besedoval; saj po toči zvonjenje ja takoj nič ne pomaga.

Izpod Velikovca. (Gosp. posl. Horner; nemško uradovanje; šolske postave.) Brali smo, da se je naš poslanec g. Einšpieler v deželnem zboru trikrat zaporedoma moško potegnil za nas, njegove slovenske volilce. Potegnil se je, naj se Kotlje ločijo od Tolstega vrha in postanejo samosvoja občina. Potegnil se, naj se postavi v Doljnem Dravbregu okrajna sodnija za občine Tolstivrh, Guštanj, Libeliče, Labod in D. Dravbreg. Podpiral je svoje predloge s krepko besedo, pa vse nič ni zdalo. Kje pa je bil naš drugi poslanec gosp. Horner, ki ni črnil besedice in zraven še z liberalnimi Nemci zoper nas slovenske glasoval? To si bomo volilci za ušesa zapisali. Dozdeva se nam, da je ta gospod preveč prevzet nemčurske liberalne slave in se preveč pajdaši z našimi nasprotniki. Tretjič se je gosp. Einšpieler tudi potegnil za naše šole in obžaloval, da so naše šole brezverske, predrage in preveč nemške. Tudi tukaj je gosp. Horner glasoval zoper naše želje in potrebe. Dobra je nemška beseda, kdor jo zna, pa potrebna je pa le slovenska; nemška se med Slovenci hitro pozabi. Tega sem se unedni prepričal. Srečal sem mladega kmetiča, ki je pred 14 leti v nemško šolo hodil, pa si je iskal koga, ki bi mu prebral neko nemško pismo, ki ga je iz kanclije dobil. „Ja! mu rečem, saj si v šolo hodil, ali si že vse pozabil.“ Ja gospod! vse, le slovensko še znam, kar sem se sam pozneje naučil in zdaj prav rad in veselo prebiram bukve Mohorjeve družbe; nemško se mi je razkadilo, kakor kafra. — Menda se vendar začčenja nekaj na bolje sukati; okrajni šolski svet v Velikovci je začel razpošiljati med šole nove šolske postave v slovenskem jeziku. To so jih otroci veselili, ker so tako lepo pisane, da jih vsak prav lahko razume. Kdaj bode okrajni šolski svet začel slovenske uloge reševati slovensko? Slišal sem praviti, da so Velikovski dekan, gosp. Šluet, ki tudi sedijo v okrajnem šolskem совету, napisali za slovensko ulogo krajnega šolskega sveta v Kosezah slovenski odgovor, pa so ga jim menda v okrajnem šolskem совету spodbili. Škoda!

Iz Štajerske. Vsled smrti notarja g. France Rapoca je v Šoštanjju izpraznjena notarska služba, ki se pa ne more oddati, ker nobeden prošnikov ni popolnoma zmožen slovenskega jezika. Minister ima popolnoma prav, da zahteva od notarja v Šoštanjju popolno znanje slovenskega jezika, ker brez tega ne bi mogel tam notar shajati, kjer so stranke skor le slovenske. Da se pa ne najde slovenščine zmožen prosilec za to dobro službo, pride od tod, ker se slovenščina pri vseh spodnještajerskih šolah tako na stran odriva. Marsikteri sin kakega celjskega ali mariborskega nemškutarja bi bil zdaj vesel, ko bi mogel to službo dobiti; pa njegovi starši so sami krivi, da zdaj ne more do dobrega kruha, ker so mu branili, da bi se bil slovenščine učil. Če se le besedica črhne, naj bi se na gimnazijah v Celji, Mariboru in Ptujih vsaj nekoliko tudi slovenski učilo, planejo nemškutarji po konci, kakor sršeni, pravijo, da tega ni treba, da je to zatiranje nemštva itd. Zdaj si pa naj le na Nemškem službe iščejo njih sinovi, ktere so tako skerbno varovali pred slovensko besedo! Živio minister Pražak, naj bi vselej tako odločno postopal in naj bi ne dovolil, da bi med nami Slovenci taki službe dobili, ki našega jezika ne znajo! Potem se bodo še radi slovensko učili. Tako bi se moralo povsodi ravnati in nemškutarjem reči: le pošiljajte svoje otroke v nemške šole, kakor vam drago, obvarujte jih vsake slovenske besede; pa to vam povemo, med nami ne bodo služb dobili, če našega jezika ne bodo znali! S tem bi jih nemškutarje še najprej ozdravili! — Saj je pa res že od sile. Po naših srednjih šolah se učijo nemškega, laškega, francoskega jezika, samo tistega ne, ki jim je najbolj potreben, namreč slovenskega. Pa, če Bog dá, se ga bodo še radi učili!

Iz spodnjega Štajerskega. (Razne novice.) Prekrasni dnevi cesarjevega obiskovanja ostali bodo gotovo vam in vašim otrokom globoko v spominu. Veselili smo se tudi mi, slišavši, kako da ste koroški Slovenci brez strahu tudi pred svitlim cesarjem razodevali, da hočete ostati zvesti sinovi naše drage majke Slave. Med tem, ko ste vi ob bregovih vrbskega jezera pripravljali staroslovenskih kresov na čast našemu deželnemu očetu, vršila se je med nami slovesnost, ki utegne tudi vam koroškim Slovencem, dober sad obroditi. V Mariboru ustanovilo se je prav sijajno v nedeljo 10. t. m. „slovensko društvo“, čigar namen je, „razširjati med slovenskim ljudstvom politično in gospodarsko izobraženje, braniti narodne in državljanske pravice slovenskega naroda.“ To in še več namerava to društvo doseči vse „na kerščanski podlagi.“ — Pri prvem občnem zboru snidlo se je blizu 300 slovenskih narodnjakov iz raznih krajev in različnih stanov; vendar vsi so bili enega srca, enih misli, ker vezala jih je vez bratovske ljubezni. Pazljivo so poslušali govore nasih izvrstnih poslancev g. Hermana in barona Goedlna, za domačo slovensko stvar pa je zbrane najbolj navdušil č. g. župnik Božidar Rajč. Vseh storjenih sklepov najvažnejši bo gotovo ta, po vseh postavnih potih delati na to, da se ustanovi poseben oddelek ces. namestnije Štajerske za Slovence na spodnjem Štajarskem. Dokler nam bodo Nemci

v Gradcu kruh rezali, ostanemo le pasterki, ter nismo otroci, zato ne dosežemo narodne enakopravnosti — do ktere imamo pravico. Vis. ces. vlada zamore to našo prošnjo brez težav uslišati! Zanašajmo se na njo! Te dni pokazala nam je zopet svojo dobro voljo pomagati slovenskemu jeziku v pisarnah do zasluženega mesta. Notarska služba v Šoštanjki je bila razpisana. Oglasilo se je mnogo prošnikov; pa nobeden ni mogel dokazati, da je slovenščine dovolj zmožen. Gosp. c. k. minister prava vse prošnike zavrže in ukaže službo vnovič razpisati. Tako je prav! Znabiti je to že sad slovenskega praznika, ktereга se obhajali Slovenci Šoštanskega okraja, združeni s „Savinskim sokolom“, dne 3. t. m. v Družmerji, kjer so slovesno otvorili „čitalnico Šaleške doline.“ Slovan gre na dan! — Kar letino pri nas zavedlje, bi ne bila preslaba, da nam bi le vreme pripuščalo pridelke pod streho spraviti. Grozdje prav lepo medi ali mehča, pa če bode le deževalo, jelo bo grozdje gnjiti — potem pa zopet ne bo dobre trgatve. Ajda in turšica še lepo kažete — sadja je pa po nekterih krajih nenavadno obilno. Po Savinjskej dolini skupili bodo letos za hmel zopet lep denar. Po prizadevanji „hmelarskega društva“, ki ima v Žavcu svoj sedež, začeli so tudi po sosednjih dolinah hmel z dobrim uspehom pridelovati. Vinogradniki se tolažijo, da hmelerija jim utegne založiti škodo, ktero jim ogrski židovi s svojim prislastnim vinom delajo. V sredi med vinogradi si že nismo več varni, da ne bi kuhane „miškulancije“ za pošteno vinsko kapljico drago plačevali. Postava proti „umetnim vinom“ je te vrste kupčijo še le prav na noge pomagala! Treba bode celo druge, ostrejši postave, drugače so vinogradarji zgubljeni!

Iz Dunaja. (Nemški šulverein in nemški verein za Beljak in okolico.) Častitim bralcem „Mira“ znan je tako imenovan „nemški šulverein“, ktereга naloga je, slovenskega kmeta priganjati, da se uči nemškega jezika. Ali čemu to nadlegovanje? vprašal bo morebiti kdo. Saj Slovenec tudi brez nemščine lahko srečno in mirno živi. In da bi kateri kmet zavoljo tega na kant prišel, ker ni znal nemško, se tudi še nikoli ni dogodilo. Narobe pa nas izkustvo uči, da navadno vsi tisti kmetiči slabo gospodarijo, katerim roji nemška oholost po glavi in ki mislijo da je nemško govoriti „nobel“. Zakaj nam tedaj ti šulvereinovi toliko priporočajo nemščino, ker je očividno, da pride z nemščino vred med slovensko ljudstvo oholost in brezbožnost, da lepe naše stare navade in šege ginejo, da se gnjusne nemške pesme širijo in da se število nezakonskih otrok tudi med Slovenci vedno bolj in bolj množi. Tedaj ta ljudska bolezen, ki je doma tam na nemško-koroškem, okužila je tudi že naše Slovence. — Ali nemščina je dandanes menda v velikej nevarnosti, tako beremo v nemških časopisih in posebno na Koroškem se jej menda slabo godi. Zato treba hrabrih vojniki, da rešijo nemški jezik pogina. Ti vojniki pa so nemški šulvereinovi. Zares, veliko nalogo imajo, težavno delo, kajti Slovenec mora postati Nемец, če ne, Nемецev ne bo več in to bil seveda veliki greh. Ali teško je njim samim izpeljati to korenjaško podvzetje. Tu treba še pomočnikov. Želja se jim

izpolni. Dne 30. sept. rodi se jim v Beljaku nov prijatelj in soboritelj: „nemški verein za Beljak in okolico“, ktereга evangelije je dr. Grawein prvič svetu oznanil. Udje tega vereina ali društva vsi so veliki liberalci, sovražniki Slovencev in duhovnikov, tedaj tudi krščanske vere. In vendar vabi novi evangelist Grawein tudi poštene nemške duhovnike, akoravno njih nasprotnik, v kolo tega društva, rekoč: Nemci bodimo zdaj složni in borimo se za naš tevtonski jezik, kateremu preti velikanska nevarnost od Slovencev, ki so nam trn v očesu, in ki so tako predrzni, da zahtevajo slovenske šole za Slovence. Proč tedaj s Slovenci, rekel je, Koroška mora biti nemška.

Tako in enako je govoril beljaški profet. Ves pametni svet pa se smeji temu bedastemu govoru. In celo dunajski list „Presse“ pravi: „Wie man im tauben Gestein manchmal ein Atom eines edlen Metalles findet, so liegt auch in dem grössten Unsinn ein körnchen Wahrheit.“ To zrnice resnice pa je, da nemškutar Slovincu nikdar ni pravičen.

Kaj dela politika.

Prihodnji mesec bode domača notranja politika spet oživila; prvi dni bojo zborovale v Peštu delegacije, 25. novembra se pa začne državni zbor. Kakor se poroča, znižal se bode naš deficit ali pomenjklej. To bi bilo res nekaj veselega. Liberalna stranka se med seboj ravsa in kavsa, piše pa vendar le, da je med seboj edina.

Slovani na Šleskem se dobili svoj jezik v šole in kancelije. Kdaj neki pride ta srečni dan tudi za nas Slovence? Deželni zbori so vsi dokončali svoje seje.

Na Nemškem so zdaj volitve za deželni zbor v Berlinu; kaže se, da je Bismarku nasprotna stranka zmagala. Bismark noče katoličanom dati njihovih pravic, vaguta se semtertje in ne pride nikamur naprej.

Na Francoskem in Talijanskem je vse pri starem! tu je zdaj katoliška cerkev v hudi stiski. Neverni liberalci spletajo šibo, ki jih bode tepla do belih kosti.

Angleži imajo zdaj z Irci malo menj opraviti; pa vendar se godijo na Irskem grozovitna hudodelstva, in se kuje spet nova liga ali društvo zoper Angleže. Ne bode pokoja dokler ne dobijo katoliški Irci svojih pravic.

V Egiptu so zdaj Angleži pravi gospodarji; se ve da se drugim državnikom to pod nos kadi, pa kaj hočejo. Zoper puntarskega glavarja Arabi paša teče ravno krvava sodba. Bere se, da ga bojo k smrti obsodili. On pa neki le trdi, da vse le počel po ukazu turškega sultana.

Gospodarske stvari.

Kaj storiti, če se govedo detelje preje?

Nek kmet na Nemškem je svojega napihnjeneга vola s tim ozdravil, da je s prednjimi nogami 2 črevlja višje stal, kakor z zadnjima. — V ritnik seči in ga blata sprazniti, da se sapi pot odpre, — živo apno v vodi raztopljeno in v gobec vlito (4 lote na bokal vode) in če pa

tudi to ne pomaga, vamp vbosti, da vetrovi iz frčijo, to troje je najbolj in potrjeno. — Včasih tudi to pomaga, če se drugemu zdravemu govedu, ki prevžveka, en kos krme iz želodca potegne in napihnjenemu v gobec zbulja, da prežvekovati začne.

Za poduk in kratek čas.

Čast kmečkemu stanu.

Stvarnik je v svoji modrosti človeku lepo lastnost podaril, da hrepeni in poželjuje, kar je boljšega Samo, da človek včasih sam ne ve, kaj mu je bolj v korist. Tudi med Slovenci se kaže želja, da si hočejo mnogi izmed njih svoj stan zboljšati. To je velika sreča, da ne živijo tje v en dan, ampak si skušajo pomagati, kakor vejo in znajo. Pa eno željo sem v novejšem času pri Slovencih zasledil, katera se mi nevarna zdi, namreč ta, da mnogi izmed njih niso zadovoljni s kmečkim stanom, da so začeli bolj v mesta siliti, nekteri celó v Ameriko.

Res je sicer, da se našemu kmetu zdaj slaba godi, da ga tlačijo huda bremena in različne stiske. Pa to bo morda le en čas trpelo, in potem se bo spet vse na bolje obrnilo. Če bodo poslanci svojo dolžnost storili, olajšali bodo kmetu davkarsko breme; druga nadloga pa, ameriška konkurenca, ki pridelke našega kmeta v ceni stiska in mu tako življenje greni, tudi ne bo večno trpela, ker se prebivalstvo Amerike močno množi in se tam tudi vedno bolj obrtnija povzdiguje, tako da bodo svoje pridelke potem sami doma potrebovali in jih ne bodo toliko za izvožnjo imeli. Sicer pa bodo svojo zemljo tudi enkrat izmolzli, če bodo tako roparsko ž njo delali. Kadar se to oboje zgodi, in kadar kmet po večji omiki in po razširjeni volilni pravici tisto veljavo v državi zadobi, ki jo zasluži, potem si bo vsak v srečo in čast štel, da je kmet. Zatorej jaz pravim, da je za Slovence sreča, da so kmečkega stanu.

En kos dobrega zemljišča je velik zaklad. Slovenska zemlja je lepa in srečna po svoji legi; kdor tega ne verjame, naj si gre pogledat druge kraje. Res, da se najdejo bolj rodovitni kraji, kakor v Banatu, po Hrvaškem, v Rumuniji, na Laškem in Francoskem; pa nikjer se tako lepo ne vrstijo hribi in dolne, suhi in mokri kraji, gozdi in travniki. Morda smo tudi sami nekoliko krivi, da nam ne gre vse po volji; le vprašajmo se, ali smo zadosti gibčni in marljivi, skrbni in varčni? Moja misel je ta, ako vsi svojo dolžnost storimo, da se dá na tem kosu zemlje, ki jo svojo domovino imenujemo, zadovoljno in srečno živeti.

Mnogi si mislijo: „V mestu je dobro živeti, tam je dober zaslužek in to brez žuljev na roki.“ Pa tudi v mestih jih je le malo izvoljenih, da tako brezskrbno in lahko živijo; veliko, veliko pa jih je, ki morajo v ozkih in temnih stanicah prebivati, čez dan trdo delati in pri tem še slabo hrano uživati, ker je vsaka reč draga, in vsako reč je treba kupiti iz pičlega zaslužka. In taka služba, ki jo v mestu uloviš, navadno tudi nič stanovitna ni. Taki, ki po fabrikah delajo, nikoli

ne vejo, če jim ne bo gospodar že jutri odpoval. Nekteri tudi mislijo, da je v mestih za otroke pripravno, ker lahko različne šole obiskujejo. Veliko otrok se pa tudi v mestih spridi in pokvari, da je človeka kar strah, če jih vidi.

Stariši so dostikrat pobožni, varčni, miroljubni, pošteni prišli v mesto na delo; otroci se jim pa v sredi mestne, poulične, pokvarjene mladine tako spridijo, da so kakor zdvijani in nemajo nobene lepe lastnosti od svojih starišev več na sebi.

(Konec pride.)

Smešničar.

Gospa Lesjakovka: „No, včeraj je bil tvojega moža god; kaj si mu pa kaj za god dala?“

Gospa Dobravčevka: „Veš kaj, mene ni treba nič zbadati. Se ve da se težko kaj prihrani pri teh krajcarjih, kar jih dobim, da hodim na trg kupovat. Pa darilo za god mora biti! Veš, moj mož zelo rad kadi, zato sem mu skoz tri mesece vsak dan eno cigaro iz škatljice ukradla, in ko sem jih 100 imela, spravila sem jih lepo v poseben zavoj, ter mu jih izročila na dan godú. Ti ne verjameš, kako je bil vesel!“

Kaj je novega križem sveta?

Naša svetla cesarica je darovala za vsled povodnji unesrečene na Koroškem in Tirolskem 2000 gld., gališki deželni zbor 3000 gl., kranjski deželni zbor 500 gld., mesto Maribor 300 gld. —

Za unesrečene vsled povodnji na Koroškem se je nabralo do zdaj okoli 60.000 gld. — Vsled zadnjega deževja je Glina tako narastla, da je stopila čez bregove in napravila drugo povodenj. — Nedavno so enega gosposko oblečenega sleparja v Celovcu prijeli, ki je ponarejene hranilne bukvice zastavljal in denar na nje na posodo jemal. — Fajmoštru v Šent Jurju so pokradli čebele. V Grosnikovi tovarni je mašina eno lopato proč porinila; lopata je zadela delavca Frica tako močno na trebuh, da je drugi umerl. Ta Fric je bil še mlad, vesel človek, iz Doberlevasi doma, ter je rad pel in so ga vsi Celovčani radi imeli. Škoda zanj! Naj v miru počiva! — V Celovcu je oni teden umerl gosp. Payer, vodja realke. — V Frežah so imeli razstavo za domače pridelke. — Tistega stražnika, ki je v Beljaku nekega mladega človeka prebodel, so izročili deželni sodniji. — Blizo Beljaka je en kmet na svojega soseda dvakrat vstrelil, ter ga vdrugič v koleno zadel. — Na celovski gimnaziji je letos 347 učencev, na realki 125, na učiteljski pripravnici 130 in 97 vajencev.

V Kranji se je osnovalo posebno cecilijansko društvo za Kranjsko dekanijo, in so pravila že potrjene od knezoškofijstva in deželne vlade.

Okoli Prema na Notranjskem so začeli ljudje zavoljo slabega vremena hudo obolevati na revmatizmu, trganju, vročinski boleznih, legarju in kozah, Sadje so mrčesi pokončali, krompir in druge pridelke pa moča. Grojzde gnjije; tako da je v tistem kraju silno žalostno, kar prebivalci tem

hujše občutijo, ker že štiri leta niso dobre letine imeli.

Na prošnjo kranjske kmetijske družbe, naj bi se živinska sol zopet začela prodajati, odgovorilo je ministerstvo kmetijstva, da to zdaj ni mogoče, dokler je še v veljavi pogodba z Ogrsko, da se pa že ugiba v ministerstvu, kako bi se v prihodnje dala živinska sol ugodno napravljati.

Kmetijski popotni učitelj za Kranjsko bo v zimskem času tudi ljubljanske bogoslovce poučeval v poljedelskih vednostih.

V Kamniku se je slovesno blagoslovilo novo šolsko poslopje. Navzoči so bili mnogi odlični gostje, med njimi več narodnih poslancev.

Nagrobni spomenik dr. Bleiweisu je postavila njega rodbina na ljubljanskem mirodvoru, piramido iz granita. Na čelu piramide je rodbinski grb, polumesec in zvezda. Okoli spominka je železna ograja.

Ljubljano zapustil je general Stubenrauch, pobožen in milosrčen gospod, ki je ljubljanskim revežem veliko dobrega storil.

Deželni zbor Kranjski je imel zadnjo sejo dne 9. vinotoka. Pred razhodom napravili so slovenski poslanci skupen banket pri „Zvezdi“. Navzoč je bil tudi deželni glavar — Iz Novega mesta prihaja vesela novica: pri občinskih volitvah so Slovenci zmagali v vseh treh razredih. Živio! — Na Vrhniki se je zastava tamošnje čitalnice slovesno blagoslovila. Kakor ljubljanski časniki poročajo, bila je svečanost prav lepa in udeležba mnogobrojna. — Pri letošnjih občinskih volitvah so bili za župane izvoljeni: v Gotnici Pavelj Mihič, v Knežji Lipi Miha Lakner, v Logu pa Miha Rupe. — Narodni trgovec gosp. Ferd. Sovan je kupil grajsčino Volčji potok pri Kamniku.

Slovenski trg Žavec imenoval je gospoda Antona Žužo, viteza Franc-Josipovega reda, kanonika itd., pa gosp. Karola Haupta, stotnika itd. za častne tržane. Oba imata veliko zaslug za Žavec. — V Pakerjih je nemški „schulverein“ ustanovil nemško šolo pa ni mogel učitelja zanjo dobiti. Zato je nastaval starega „korporala“ za učitelja. Vprašanje pa je, kdo bo te otroke krščanskega nauka učil? kajti duhovni imajo pri farni, slovenski šoli dosti opraviti. — Društvo „rudečega križa“ nabija po slovenskem Štajerskem samo nemške oklice, s kterimi pri Slovencih podpore prosi. Društvo se je menda zbal Gradčanov, ki so bili ono leto tako surovi, da so plakate iz voglov trgali, ko je isto društvo v obeh jezikih poziv objavilo. — V Ormožu so pri volitvi v okrajni zastop zmagali Slovenci.

Č. g. dekan Žuža v Laškem trgu na Štajerskem obhajali so minule dni demantno sv. mešo. Pri tej redki slovesnosti so bili navzoči mil. g. knezoškof, več gg. kanonikov in 45 mešnikov. Bog živi priljubljenega, občespoštovanega starega gospoda še mnogo let! — Štajerska hranilnica je darovala za vsled povodnji unesrečene Korošce in Tirolce 10.000 gld. Bog plati! — V Podvinici pri Ptujem ubil je hlapec gospodarja Vojska s polenom. — V Ljubnem je šestleten otrok v vodo padel in utonil. — Neki izpuščeni jetnik Jakob Eisenhut je hodil po kmetih na Štajerskem, ljudem pravil, da je davkarski eksekutor,

ter zaostale davke pobiral. Opeharil je kmete za kakih 150 gld. — Požarni brambi v Brežicah so naš svitli cesar podarili 100 gld. — Celjska gimnazija šteje letos 277 učencev, izmed kterih se jih je 139 za Slovence upisalo. — Po spodnjem Štajerskem so imeli zadnji čas velik strah pred nekim groznim človekom, ki je okoli hodil in ljudi pobijal. On je že prej več ljudi umoril, med njimi tudi svojo lastno mater. Potem so ga dali v graško norišnico. Od tam pa je pobegnil in šel spet na spodnje Štajersko morit. Najprej je zaklal kmeta Schönewettra, njegovo ženo in otroka. Potem je zbežal v hribe. Kmalopotem pa je ob štirih zjutraj napadel čevljarja zjutraj Ungarja v Oplotnici, in ubil s koračunom njega in njegovo ženo in troje otročičev; potem je pa še hišo zažgal in zbežal. Ni dolgo trpelo, napadel je že družega človeka, kmeta Vetriha na Pohorji ter hotel umoriti njega, njegovo ženo in otroke. Toda Vetrih ga je s sekuro tako udaril črez pleča, da ga je smrtno ranil. Pa še v takem stanu je grozni človek, po imenu Ljudevit Havranek, en četrt ure divjal in z bodalom grozil Vetrihu, da mu je ta komaj ubranil se. Slednjič so groznega norca moči zapustile, da se je na tla zgrudil. Kmetje so rešeni velikega straha.

V Trstu so pri nekež ženski našli toliko mačk, da so jih v štirih vrečah odnesli, ker niso dovolili, da bi toliko mačk imela. — V Trstu hočejo tamošnji bogatini napraviti spomenik cesarju Franc Jožefu I. Doneski spod 1000 gld. se ne bodo sprejemali. — Med finančnimi stražniki stražniki in kontrobandarji je bila one dni cela bitka. Stražnikov je bilo 20, tihotapcev pa 24. Eden tihotapcev je ostal mrtev, dva sta ranjena; drugi so v noči pobegnili. — Na Greti pri Trstu so surovi ljudje iz maščevalnosti ubili neko staro žensko. — Nek predrzen tat je v Gorici oropal podobo Matere božje njenega zlatega kinča. Grozno!

Na Dunaji je umrl general feldcajgmajster Jožef baron Maročič, po kterem je dobil Koroški regiment svoje ime. — Dunajski črkostavci nočejo ob nedeljah več delati in zahtevajo postaviti za posvečevanje nedelj in praznikov. — Minister poljedelstva, grof Falkenhain potuje po Dalmaciji, ogleduje ceste, polja, gozde in travnike, zlasti izsušenje močvirjev, reke Neretve itd. Dalmatinci upajo, da bo zdaj vlada kaj storila za njih zapuščeno deželo.

Na Hrvaškem se je zopet živinska kuga prikazala. Zato se živina iz vojne Krajine ne sme izvažati; iz civilne Hrvaške pa le po železnici preko Brezic.

Na Laškem je še zmirom huda povodenj. Mnogi ljudje tudi že zbolevalo za mrzlico in za grižo. Reka Po naredila je cele močvirja.

Železnica od Senice v Serajevo je že dodelana, tako da se že lahko iz Broda v Serajevo po železnici pripelje.

Na Hrvaškem imajo slabo vinsko letino, na Štajerskem okoli Ptuja je bojda boljši, na Laškem še precej dobra.

V Kijevu mislijo Rusi napraviti veliko trdnjavo. — Novo češko vseučilišče šteje že 1010 poslušalcev, akoravno ste še le dve fakulteti otvoreni, namreč pravoslovna in modroslovna.

Na Nemškem je 20 vseučilišč, 370 gim-

nazij, 464 realk in meščanskih šol, pa 57.000 ljudskih šol.

Stolica za slovanske jezike se prihodnje leto odpre na vseučilišči v Boloniji na Laškem.

Najvišji most na svetu je postavljen črez reko Kinzula v Ameriki. Most je 801 čevljev visok in 2060 čevljev dolg.

Na severnej strani mesta Kajire je stalo sveto drevo, pod katerim je Mati Božja počivala, ko je z Jezusom bežala v Egipt. To drevo so kristjani od pamtiveka zelo častili. Letos so pa turški vojaki to drevo posekali, ko so tam vojni tabor delali.

V Lurdu, velikej Božej poti na Francozkem, zgodil se je nov čudež. O velikem Šmarnu je bila tam ozdravljena žena, ki je bila že 10 let bolna, in so vsi zdravniki rekli, da ne bo več zdrava.

Popravek. Po nekem drugem slov. listu smo posneli, da je Mina Žvegeljnova učila čipkarijo v Gorjah. Piše se nam pa od tam, da to ni res, ker je čipkarijo pričel le gosp. Tonejec in zdaj poduk nadaljuje njegova sestra. Sicer pa se pritrudi, da je bila r. Mina velika dobrotnica fare.

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Dne 15. t. m. so umerli prečastiti g. Matevž Koglnik, prošt in dekan v Spodnjem Dravbergi, rojeni dne 12. sept. 1805 v Švabški fari, posvečeni dne 7. avg. 1831, tedaj 77 let stari in zlatomešnik. Dekanijo bode oskerboval č. g. Viktor Pucher, knez. škof. svetovalec in fajmošter v Ljubeličah; farno pa č. g. Jožef Čare, dosedanji provizor v Slov. Pleiberzi. Č. g. And. Einšpieler ml., provizor v Št. Petru pri Grabštani je dobil farno Slov. Bleiberg in č. g. Ant. Waldner, kurat na Borštu, farno Reichenfels. Za provizorje gredó č. g. gg.: Wilhelm Segl iz Morič v Kolbnico, Janez Joham od Št. Walburge na Boršt in Anton Klemenčič iz Žabnic v Št. Danijel na Zili. Č. g. Janez Amšelj pride za kaplana v Trebno; dosedanji kaplan č. g. Mat. Lutman gre za dve leti v zavod all' anima v Rim. Č. g. Ignac Witzman, kaplan v nemški Kaplji, je prestavljen v Št. Walburgo in na njegovo mesto pride č. g. Jožef Kubica za kaplana v Kapljo.

Vabilo.

V našem širnem cesarstvu se teško nahaja dežela, ki bi imela toliko in tako dragocene strdi, kakor ravno z najbolj mnogovrstnimi planinskimi cveticami olepšane livade v Gorenjem Koroškem in na Gorenjskem. To priča že to, da v Avstro-Ogerskej nikjer ni bečelarstvo tako razširjeno, kakor ravno pri nas. Tudi se ne da tajiti, da da pridelujemo vsako leto veliko, prav veliko strdi; a ravno tako znana je pa tudi splošna pritožba, da svoje strdi ne moremo prodati po ceni, ktere je vredna.

Da se temu v okom pride, snovalo se bode

bčelarsko društvo 23. novembra 1882 v kateri dan pridejo najiminitnejši bčelarji in prijatelji bčelarstva v Zgornji Trbiž (Hotel Gelbfuss, dopoldne ob 10. uri.)

Pa ne samo taki, ki se z bčelarstvom na debelo pečajo, so povabljeni k shodu, ampak sploh vsi, katerim je bčelarstvo pri srci, vsi kateri spoštujejo bčelo kot domačo živalico, vsi, katerim sladi življenje s svojo pridnostjo, vsi so prav prijazno povabljeni, da se udeležé tega shoda in pripomorejo ustanoviti društvo bčelarjev iz Gornje Koroške in iz Gorenjskega.

Ob enem se bode pri tem shodu kazalo, s kakimi pripomočki delajo bčelarji po drugih deželah in kako si vedo pridobivati boljše dohodke; — razstava bode trajala od 23. do 26. novembra.

Vsi p. n. prijatelji bčel, ki se hočejo udeležiti shoda, naj si naročijo ustopenice pri odboru pismeno ali pa v dan shoda osebno.

Začasni odbor:

M. Dragan poštar v Weissenfelsu.

Dunajska borza

dné 21. oktobra.

Papirna renta	76	gld.	75	kr.
Sreberna renta	77	"	50	"
Zlata renta	95	"	50	"
1860 državno posojilo	136	"	25	"
Akcije narodne banke	832	"	—	"
Kreditne akcije	301	"	—	"
London	119	"	40	"
Srebro	—	"	—	"

Tržna cena

po 1/2 hektolitrih.

I m e.	Celovec	Št. Vid.	Velikovec	Žel. Kaplja.	Wolfsberg	Trg	Belak	Pliberk
	gl. kr. gl. kr.	gl. kr. gl. kr.	gl. kr. gl. kr.	gl. kr. gl. kr.	gl. kr. gl. kr.	gl. kr. gl. kr.	gl. kr. gl. kr.	gl. kr. gl. kr.
Pšenica	3 76	3 80	3 50	3 80	—	3 80	4 10	3 69
Rž	2 75	2 75	2 55	2 68	—	2 75	2 90	2 59
Ječmen	2 14	2 60	2 20	2 44	—	2 50	2 40	2 9
Ajda	2 16	2 50	—	2 68	—	—	2 60	2 44
Oves	1 53	1 85	1 40	1 40	—	1 40	1 80	1 44
Proso	—	—	—	—	—	—	—	—
Ber	4 99	—	—	3 96	—	—	5 40	5 12
Turšica	2 66	—	1 95	2 74	—	3 25	3 30	2 59
Grah	—	—	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—	—	4 59
Bob	—	—	—	—	—	—	—	—
Fizol bel	—	—	—	—	—	—	—	—
" rudeč	3 66	—	—	—	—	—	—	—

Letni trg v Celovci poslednji pondeljek se je srednje obnašal. V nedeljo poprej in tudi še v pondeljek zjutraj je bilo vreme lepo, zatorej je prišlo še dosti ljudi v mesto. Ob osmih pa je začelo liti in lilo celi dan. Konjev in goved je bilo veliko. Konje so Lahi še dosti dobro plačevali, goveje živine se je pa le malo prodalo, gnala se je domu nazaj. Žitna cena je ostala blizo pri starem, seno pa bije na viš. Krompir se plačuje v Celovci žakelj po 1 gl. 10 kr. do 1 gl. 20 kr. Drugo vse je ostalo, kakor v št. 19.